

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології

Кафедра селекції, насінництва і генетики

**МАТЕРІАЛИ І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

***“СУЧАСНІ НАПРЯМИ ТА ДОСЯГНЕННЯ СЕЛЕКЦІЇ І
НАСІННИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР”,
ПРИСВЯЧЕНОЇ 75-РІЧЧЮ ЗАСНУВАННЯ КАФЕДРИ
СЕЛЕКЦІЇ, НАСІННИЦТВА І ГЕНЕТИКИ***

15 травня 2023 року

ПОЛТАВА – 2023

Рибальченко А.М., Косенко В.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ГОРОХУ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	142
Філоненко С.В., Попов О.О., Кучер А.О. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗЕРНОВОГО ПРОДУКТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КУКУРУДЗИ ЗА ПОЗАКОРЕНЕВОГО ВНЕСЕННЯ МІКРОДОБРИВ	145
Потапов А.В., Грабовский М.Б., Качан Л.М. ВПЛИВ ЗАСТОСУВАННЯ ФУНГІЦИДІВ ТА МІКРОДОБРИВ НА ФОРМУВАННЯ МАСИ РОСЛИН БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ В ПОЧАТКОВИЙ ПЕРІОД ВЕГЕТАЦІЇ	148
Філоненко С.В., Райда В.В., Ніколюк С.Г. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ КОРЕНЕВИХ ПІДЖИВЛЕНЬ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ У СУЧАСНИХ АГРОТЕХНОЛОГІЯХ	151
Шапран В.С. ПРОДУКТИВНІСТЬ ГОРОХУ ЗАЛЕЖНО ВІД ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	154
Січкарь В.І., Соломонов Р.В., Орехівський В.Д., Кривенко А.І. РЕАКЦІЯ СОРТІВ ЗИМУЮЧОГО ГОРОХУ НА РІЗНІ СТРОКИ ПОСІВУ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	156
Тетерещенко Н.М. ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ СОЇ РІЗНИХ ГРУП СТИГЛОСТІ ПІД ВПЛИВОМ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИХ ТА АБІОТИЧНИХ ЧИННИКІВ ЗА УМОВ НЕСТІЙКОГО ЗВОЛОЖЕННЯ	158
Шакалій С.М., Храпач А.О. АКТУАЛЬНІ НАПРЯМКИ І ПРОБЛЕМАТИКА У ТЕХНОЛОГІЯХ ВИРОЩУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА	161
Циліурік О.І., Іванов Р.Д. ЕФЕКТИВНІСТЬ СТИМУЛЯТОРІВ РОСТУ РОСЛИН В ПОСІВАХ КУКУРУДЗИ РІЗНИХ ГРУП СТИГЛОСТІ	164
Шакалій С.М., Карнаух В.С. ВИКОРИСТАННЯ ПРЕПАРАТІВ АНТИБУР'ЯН ТА ТІВІТУС НА КАРТОПЛІ	166
Сінельник К.С., Бараболя О.В. ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ КАПУСТИ БІЛОГОЛОВОЇ	168
Циліурік О.І., Тищенко В.О. УРОЖАЙНІСТЬ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ РІЗНИХ ГРУП СТИГЛОСТІ ЗАЛЕЖНО ВІД ГУСТОТИ СТОЯННЯ РОСЛИН ТА РІВНЯ МІНЕРАЛЬНОГО ЖИВЛЕННЯ	171
Баган А.В., Вережак Д.В. ПРОГРЕСИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ	173

ранньостиглому ДН Пивиха ФАО 180 – 0,13–0,37 т/га (2,7–7,7 %), середньоранньому ДН Світязь ФАО 250 – 0,88–1,08 т/га (16,6–18,5 %), середньостиглому ДН Аджамка 320 МВ ФАО 320 – 0,20–0,21 т/га (3,20–3,31%), середньопізньому ДН Софія 430 МВ ФАО 430 – 0,05–0,51 т/га (0,65–7,6 %).

Висновки. Суттєвий вплив на уміст хлорофілу (одиниць SPAD) мали всі застосовувані стимулятори росту рослин, зокрема на гібриді ДН Пивиха ФАО 180 – 7,1–8,1 одиниць (16,8–18,65%), ДН Світязь ФАО 250 – 8,1–11,7 одиниць (17,1–22,6 %), ДН Аджамка 320 МВ ФАО 320 – 2,2–6,5 одиниць (4,4–12,0 %), ДН Софія 430 МВ ФАО 430 – 1,4–5,9 одиниць (3,0–11,1 %). Відмічена тенденція зростання умісту хлорофілу за внесення препаратів Стимпо – 25,0мл/га та Зеастимулін – 15,0 мл/га порівняно з Вимпел 2 – 0,5 л/га та Microstim – 1,5 л/га.

Вищі показники умісту хлорофілу в листках сприяли зростанню рівня урожайності зокрема в ранньостиглого гібриду ДН Пивиха ФАО 180 – 0,13–0,37 т/га (2,7–7,7 %), середньораннього ДН Світязь ФАО 250 – 0,88–1,08 т/га (16,6–18,5 %), середньостиглого ДН Аджамка 320 МВ ФАО 320 – 0,20–0,21 т/га (3,20–3,31 %), середньопізнього ДН Софія 430 МВ ФАО 430 – 0,05–0,51 т/га (0,65–7,6 %).

Список літературних джерел

1. Циков В.С. Кукуруза: технология, гибриды, семена. Днепропетровск: Зоря. 2003. 296 с.
2. Вожегова Р., Лавриненко Ю., Гож О. Продуктивність гібридів кукурудзи залежно від стимуляторів росту та мікродобрив в умовах зрошення. *Вісник аграрної науки*. 2016. № 7. С. 1–5.
3. Цилюрик О.І. Система мульчувального обробітку ґрунту в сівоzmінах Північного Степу: монографія. Дніпро: Новий Світ. 2000, 2019. 298 с.

ВИКОРИСТАННЯ ПРЕПАРАТІВ АНТИБУР'ЯН ТА ТІВІТУС НА КАРТОПЛІ

Шакалій С.М., доцент кафедри рослинництва, к. с.-г. н., доцент
Карнаух В.С., здобувач СВО бакалавр

Полтавський державний аграрний університет

Забур'яненість посадок картоплі – одна з основних причин недобору врожаю. Бур'яни значно знижують урожайність культури, і в окремі роки на

дуже забур'янених посадках недобір урожаю бульб може становити від 30 до 50 % [1].

Для захисту картоплі від бур'янів застосовують як механічні заходи, так і хімічні, що передбачають застосування гербіцидів. Механічні способи обробітку найбільш ефективні на початковій стадії росту бур'янів, коли своєчасним виконанням робіт можна знищити до 85-90 % бур'янів.

Застосування гербіцидів у системі механізованого догляду дає можливість зменшити кількість міжрядних обробіток, призначених для контролю забур'яненості. Раціональне їх застосування передбачає розробку заходів комплексного використання різнотипних гербіцидів з метою зниження можливого шкідливого екологічного ефекту, післядії та зменшення запасу насіння бур'янів і вегетативних органів їх розмноження у ґрунті [2].

Антибур'ян – системний гербіцид суцільної дії проти комплексу бур'янів після збирання врожаю, на парах та землях несільськогосподарського користування. Він має надзвичайно широкий спектр дії препарату (знищує понад 300 видів бур'янів); не має післядії на культури, які знаходяться у сівозміні; висока ефективність гербіцидної дії; не накопичується в ґрунті та об'єктах навколишнього середовища [3].

Обприскування необхідно проводити в період початку інтенсивного росту бур'янів. Важливо, щоб на них було достатньо листя для швидкого поглинання препарату. Обприскування однорічних бур'янів проводиться у фазі 4-6 листків, багаторічних – при висоті до 15-20 см. Обробка спрямована на обприскування вегетуючих бур'янів навесні або влітку. Норма витрат препарату: 40-50 мл на 2-3 л води на 1 сотку [1].

Боротися з бур'янами слід починати в сівозміні, оскільки на посадках картоплі важко контролювати кореневищні бур'яни, такі як осот та берізка польова. Їх необхідно знищити у сівозміні. Враховуючи екологічну небезпеку гербіцидів у майбутньому буде переважати механічний спосіб контролю бур'янів [4].

Саджання картоплі та проростання бульб відбувається за температури 7-8°C. Найсприятливіша температура для проростання бульб – 16-18 °C, за якої сходи з'являються вже на 12-13 день. Бадилля росте інтенсивніше при 17-22 °C. Цвіте картопля та формуються ягоди за 18-21 °C, а бульби – за 16-17 °C.

Також основною проблемою на сьогодні є забур'яненість посадок картоплі, це одна з основних причин недобору врожаю. Бур'яни значно знижують урожайність культури, і в окремі роки на дуже забур'янених посадках недобір урожаю бульб може становити від 30 до 50 % [1].

Тівітус належить до групи пестицидів системної дії, діюча речовина засобу римсульфурон переміщується судинною системою рослин. Вона активно проникає в поверхню лисття, швидко досягає кореня. Через пару годин після обробки бур'яни гинуть.

Переваги використання гербіциду: він економічно вигідний – низька норма використання; надійно знищує багато видів бур'янів; миттєво діє на шкідливі рослини – через 2-3 години; має широке технологічне вікно у термінах

застосування; екологічно безпечний, не токсичний. Це надійний і ефективний засіб захисту посівів, що підвищує їх урожайність, полегшує догляд за ними. Знищуючи бур'яни, препарат не шкодить культурам.

Після сходів картоплі, краще використовувати такий вид гербіцидів, як Тівітус. Уважно стежте за правильним підбором дози, тільки в такому випадку він не знищить потрібні рослини, але ефективно видалить ті, які не потрібні [3].

Знищує цей препарат однорічні та багаторічні злакові та однорічні дводольні бур'яни. Обприскування посівів у фазі 1-7 листків культури (за висоти 10-20 см). Стадія росту бур'янів: у фазі 2-3 листків однодольних злакових і дводольних бур'янів та за висоти багаторічних злакових до 10-15 см. Норма застосування: 45-50 г/га + ПАР ТАНДЕМ (0,15 %), але ми застосовували 5 г на 10 л води на площу 10 соток. Обприскування проводять при температурі повітря +12+25 °С, у спекотні дні гербіцид вносять у вечірні години. Вносити слід при сухій погоді. Якщо піде дощ через 2-3 години після обробки, це не знижує ефективності гербіциду [2].

Отже застосування гербіцидів більш ефективніше чим механічні заходи боротьби з бур'янами, ефективне знищення бур'янів поліпшує урожайність картоплі. Застосовувати гербіциди потрібно згідно з вимогами які вказуються у інструкції, тому, що зловживання препаратом нашкодить посадкам картоплі, а недотримання норм (застосування меншої норми) так звана економія препарату, призведе до неефективного та навіть безкорисного результату.

Список літературних джерел

1. Бондарчук А.А., Колтунов В.А., Кравченко О.А. Картопля вирощування, якість, збереженість. Київ: КИТ, 2009. 232 с.
2. <https://agro-trade.com.ua/ua/tivitus-05-kg-cena-za-005-kg.html>
3. Інтернет-магазин «HarVest Center»
4. Шакалій С.М. Вплив маси посадкових бульб на формування урожайності картоплі. *Міжнар. наук.–практ. інтернет-конференція, присвячена 150-річчю заснування кафедри землеробства ім. О.М. Можейка*. 2021. С. 154–157.

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ КАПУСТИ БІЛОГОЛОВОЇ

Сінельник К.С., здобувач СВО бакалавр

Бараболя О.В., доцент кафедри рослинництва, к. с.-г. н., доцент

Полтавський державний аграрний університет

Капуста білоголова (*Brassica oleracea* var. *capitata*) – дворічна, трав'яниста, перехреснозатисна, холодостійка, вологолюбна та світлолюбна культура. Була виведена в Стародавній Греції, де її називали «крамбе» [1].